

Toplantı : 9

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1317

28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendinin değiştirilmesine, 8 ve 10 ncu bendlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler Komisyonu raporu (Millet Meclisi 2/797; Cumhuriyet Senatosu 2/266)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 791)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7379*

13 . 5 . 1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 12 . 5 . 1969 tarihli 91 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendinin değiştirilmesine, 8 ve 10 ncu bendlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyli
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 6 . 1 . 1969 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5 ve 12 . 5 . 1969 tarihli 87 ve 91 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 791)

Cumhuriyet Senatosu Sosyal İşler Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Sosyal İşler Komisyonu
Esas No. : 2/66
Karar No. : 2*

25 . 12 . 1969

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisi Genel Kurulunun 12 . 5 . 1969 tarihli 91 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendinin değiştirilmesine, 8 ve 10 ncu bendlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi Komisyonumuzun 25 . 12 . 1969 tarihli toplantısında ilgili Hükümet temsilcisinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Millet Meclisinin kabul ettiği metinde çıraklar ve Yardım Sevenler Derneği merkez ve taşra atelyelerinde çalışanlar da 931 sayılı İş Kanununun kapsamına ithal edilmiştir. Fakat 931 sayılı Kanunun 1 nci maddesi hizmet akdiyle çalışanları kapsamına almıştır. Bu maddeye uygun olarak

hizmet akdiyle çalışmayan çıraklar 931 sayılı Kanunun 5 nci maddesindeki istisnalar arasına ithal olunmuştur. Çırakların bu kanunun kapsamına alınması, kanunun istihdaf ettiği gayeye uygun görülmemiştir. Bu sebeple çırakların durumlarının ayrı bir kanunla düzenlenmesi gerektiği mütalâa olunmuştur.

Yardımlı Sevenler Derneğinin sosyal gayesi ve bu dernek atelyelerinde çalışanların özellikleri dikkate alınarak Millet Meclisi teklifine uyulmamıştır.

Kapıcılar gibi çalışmalarını özellik arz eden bir zümreyi 931 sayılı Kanuna tabi bulunan ara dinlenmeleri ile ilgili 64 ncü maddenin bir numaralı bendine tabi tutmak, hizmetin yürütülmesi bakımından imkânsız görülmüştür. Hizmetin normal yürütülebilmesi için 64 ncü maddenin 1 numaralı bendinde gösterilen ve en fazla bir saat olabilen ara dinlenmesinin, toplu iş sözleşmeleriyle uzatılabilir ve aralık olarak kullanılabilir şekilde değiştirilmesine zaruret hâsıl olmuştur.

Çalışmaları aksatmamak işçi ve işveren arasında çıkabilecek muhtemel uyuşmazlıkları önlemek maksadiyle bu değişiklikler Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Yukarıda arz edilen hususlar gerçekleştirilmek üzere Millet Meclisi metninin 1 nci maddesinde gerekli değişiklik yapılmış, ayrıca 2 nci madde Komisyonumuzca metne eklenmiştir. Millet Meclisi metninin 2 nci ve 3 ncü maddeleri de Komisyonumuzca 3 ncü ve 4 ncü madde olarak ayrıncı kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Burdur
Ö. F. Kınaytürk

Sözcü
Sinop
N. İnebeyli

Bingöl
A. H. Yurtsever

Erzurum
E. Somunoğlu

Muğla
İ. Karaöz

Trabzon
R. Zaloğlu

Samsun
R. Işıtan

MİLLET MECLİSİNİN KABUL
ETTİĞİ METİN

28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendinin değiştirilmesine, 8 ve 10 ncü bendlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, 8 ve 10 ncü bendleri kaldırılmıştır.

6. Çıraklar, (16 yaşını dolduruncaya kadar.)

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

28 . 7 . 1967 tarih ve 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin 1 nci fıkrasının 6 ncı bendinin değiştirilmesine, 8 ve 10 ncü bendlerinin kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 931 sayılı İş Kanununun 5 nci maddesinin birinci bendinin 8 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

8. Bu kanunla öngörülen günlük normal mesaisini aynı işverene hasretmiyen konut kâpıcıları hakkında,

MADDE 2. — 931 sayılı İş Kanununun 64 ncü maddesinin bir numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Ara dinlenmesi :

I - Çalışma süresinin ortalama bir zamanında o yerin âdet ve işin gereğine göre ayarlanmak suretiyle işçilere :

a) 4 saat veya daha kısa süreli işlerde 15 dakika,

b) 4 saatten fazla ve 8 saatten az süreli işlerde yarım saat,

c) 8 saat veya daha fazla süreli işlerde bir saat dinlenme verilir.

Bu dinlenme süreleri en az olup aralıksız verilir.

Ancak bu ara dinlenmeleri, iklim, mevsim o yerdeki örf ve gelenekler veya işin niteliği göz önünde tutularak hizmet akitleri veya toplu iş sözleşmeleriyle uzatılabilir ve aralı olarak kullanılabilir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

